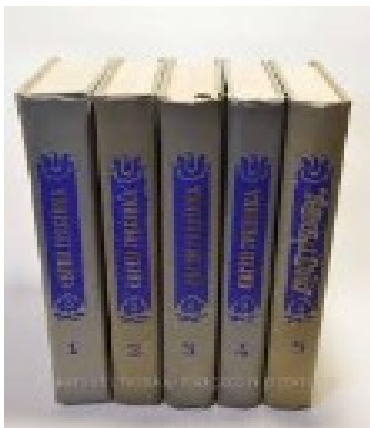
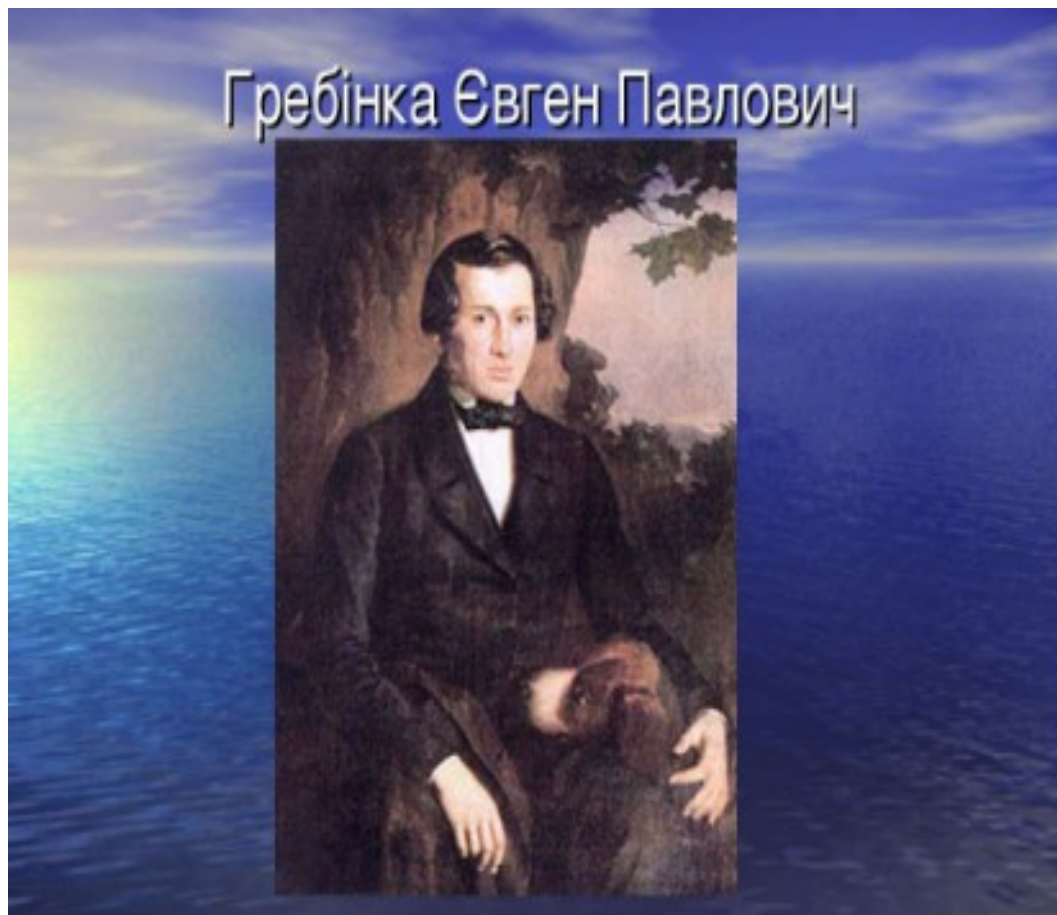

Євген Гребінка: знайомий незнайомиць

До 210-ї річниці від дня народження

Серед українських письменників, з іменами яких пов'язаний новий етап у розвитку національної культури, одне з почесних місць належить Євгену Гребінці.

Біографія Євгена Гребінки

Народився Євген Павлович Гребінка 2 лютого 1812 року в сім'ї поміщика - відставного гусарського офіцера - на хуторі Убіжище на Полтавщині. Початкову освіту Гребінка здобув удома від приватних вчителів. Влітку 1821 року Гребінка їде з батьком до Ніжина і складає екзамени до гімназії вищих наук. В 1831 році Гребінка закінчив гімназію і вступив на військову службу, але наприкінці 1831 року вийшов у відставку. В цей час він повертається додому Невдоволений нудним життям глухого провінційного хутора і окрилений першими літературними успіхами, Гребінка поривається в столицю, в далекий і принадний Петербург. Приїхавши до Петербургу він влаштовується на службу чиновником комісії духовних училищ і водночас вчителює в ряді столичних навчальних закладів. У Петербурзі Гребінка розгортає жваву літературну діяльність, активно співробітничав в журналах та альманахах, знайомиться з Шевченком, який значно вплинув на його творчість. Протягом життя Євген Гребінка написав понад 40 повістей, романів, оповідань і байок.

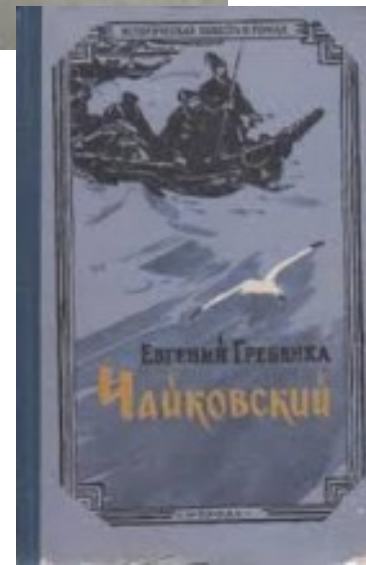
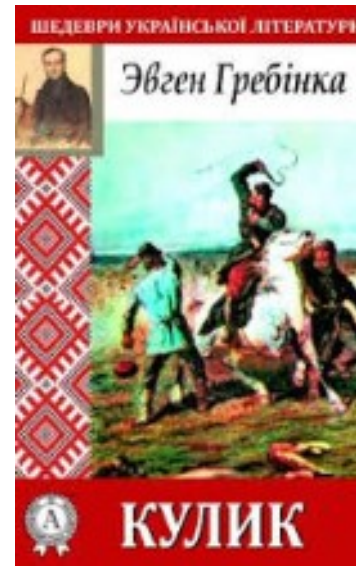
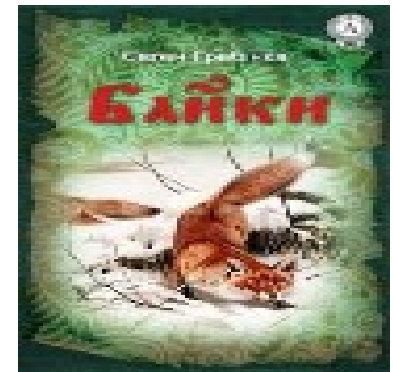

Пам'ятник Є. П. Гребінці в с. Мар'янівка

Перше видання творів письменника «Малороссийские приказки» вийшло в 1834 р. Збірка мала значний успіх і вже в 1836 році вийшла другим виданням.

В останні роки життя письменник почав готувати до видання зібрання своїх творів у восьми томах. У 1847 році з'явилися друком перші чотири томи, в 1848 році - ще чотири. Але повністю здійснити свій задум письменникові не вдалося. 15 грудня 1848 року у Петербурзі після тяжкої тривалої хвороби (туберкульозу) у розквіті творчих сил Гребінка помер. Тіло його було перевезено в Україну і поховано в Мар'янівці поблизу рідного хутора.

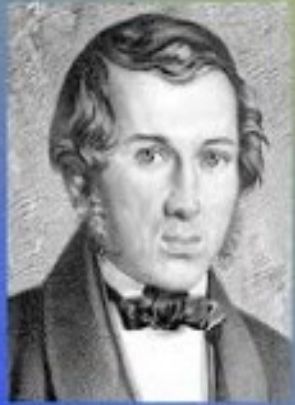

Творчість

Українські твори написав, перебуваючи на Полтавщині. Найвизначніше місце в поетичній спадщині Євгена Гребінки посідають байки, що своїм корінням сягають насамперед у народну творчість: «Ведмежий суд», «Рибалка», «Ячмінь», «Віл» та ін.

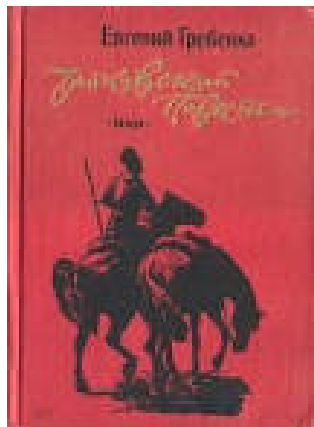
Автор ліричних віршів і драматичної поеми «Богдан», він у класичній поетичній формі розкрив красу і багатство української мови, виразив свої патріотичні почуття. Прозові твори Є. Гребінки (понад 40) відзначаються єдністю реалістичних і романтичних мотивів (найвідоміший роман «Чайковський»).

Але мало хто знає, що автором світового романсу «Очи черные» є Гребінка. аж ніяк не є «руським цыганским романсом».

Євген Гребінка - українськ із Гиретина, виділан у Петербурзі альманах "Ластівка".

- ♦ Він перший взявся за літературну освіту Шевченка, запрошуючи його до себе з 1837 року на літературні вечори. "Хрещений батько" першого видання "Кобзаря". Саме йому Тарас Шевченко присвятив поему "Перебіг".

Гребінка - лірик

Писав Є. Гребінка українською й російською мовами. Серед російських віршів значне місце посідають переспіви українських народних пісень.

А ще він був тонким ліриком. Його перу належить популярна пісня «Ні, мамо, не можна нелюба любити», вірші-пісні «Помню, я еще молодухой была», «Казак на чужбине».

Але саме вірш «Очи черные...», що став відомим романсом, привернув увагу своєю пристрасністю й ліризмом та незвичним для російського читача поетичним образом.

Історія одного романсу

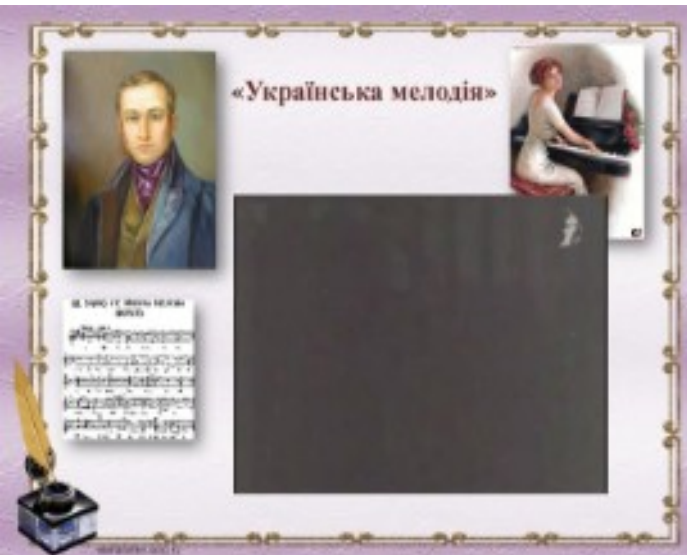
У 1842 році Гребінка знайомиться з Марією Василівною Ростенберг, в яку він закохався. Серце поета ожило й заспівало:

«Очи черные, очи страстные...».

Вірш Євгена Гребінки – це справжній гімн всеохоплюючому й беззастережному коханню; вірш, який викликав до життя народження пісні, що пододала простір і час.

До пісні додавалися нові строфи, її виконували циганські хори, видатні російські співаки Федір Шаляпін і Борис Штоколов, циганські співаки Валерій Агафонов Микола Сліченко, американець африканського походження Луї Армстронг зі своїм оркестром, Петро Лещенко з Румунії й польський ансамбль «Червоні чарне», іспанець Хуліо Іглесіас і «тріо золотих тенорів» - італієць Лучано Паваротті , іспанці Пласідо Домінго та Хосе Каррерас. «Очі чорнії» звучали то як циганська пісня, то як романс, або ж як джазові варіації, як чарльстон, як вальс, як лірична пісня.

В найрізноманітнішому мелодійному оформленні «Очі чорнії» звучать у виконанні акордеоністів, невеличких музичних ансамблів і великих оркестрів.

Журналіст і поет - лірик Юрій Татаренко дав прекрасний варіант гребінківських «Очей» українською:

**Очі чорнії, аж палаючі,
Очі пристрасні та жадаючі!
Як люблю я вас! Як боюсь я вас!
Певно, стрів я вас у недобрий час.
Темний погляд ваш – як морська глибінь.
По душі моїй в нім жадоби тінь.
Бачу племінь я переможний в нім:
Серце спалене у вогні страшнім.
Та жену журбу і печаль свою
На мою судьбу я не ремствую:
Найдорожче все, що Господь дав нам,
Я пожертвував огняним очам.**

Звучить пісня російською, англійською, французькою, іспанською мовами. З українських митців її виконували Іван Козловський і Борис Гмиря.

Українською мовою усі твори Євгена Гребінки вперше опублікували в 1878 році.

Окремі твори Гребінки перекладені болгарською, польською, сербською, угорською, чеською мовами.

Запрошую до бібліотеки ВКІ, де ви зможете ближче познайомитися з творчістю письменника!

До вашої уваги виставка, присвячена життю і творчості Євгена Павловича Гребінки.